

-
3. Розвиток Інтернет - комерції переформатують певний сегмент споживачів на дистанційне придбання.
 4. Одна з основних проблем організації супермаркетів на Україні - земельне питання [2].

Перспективи розвитку:

В цілому, на думку експертів, ринок рітейлу буде розвиватися в наступних напрямках:

- розширення існуючих українських, російських і міжнародних мереж за допомогою збільшення кількості магазинів;
- звернення мереж до нових для них форматів;
- розвиток рітейл-операторами власних девелоперських проектів;
- збільшення обсягів інвестицій в реалізацію кожного нового проекту мережі;
- активізація інвестиційних продажів українських рітейл-мереж [3].

Багато експертів впевнені, що більшість вітчизняних рітейл-операторів буде активно відкривати нові об'єкти, тим самим, підвищуючи показники капіталізації компанії при можливий продаж в майбутньому. Однак, наскільки вітчизняні мережі цікаві для міжнародних операторів в якості предмета для поглинання - питання спірне. З одного боку, з огляду на складність придбання земельних ділянок та інші перешкоди для розвитку комерційної нерухомості в Україні, покупка вже сформованої мережі може виявитися вдалим рішенням для міжнародного рітейлера. З іншого боку - великі світові мережі мають дуже жорсткі вимоги до якості площ для розміщення своїх об'єктів і місцем їх розташування. Враховуючи стадію, на якій сьогодні знаходиться ринок торгової нерухомості в Україні, а також якість, розміри та обсяги існуючих торгових об'єктів (у тому числі, окремо розташованих продуктових точок), можна припустити, що в найближчій перспективі інформація про подібні угоди на ринку не з'явиться.

У свою чергу, вітчизняні оператори не заперечують можливості подальшого розвитку шляхом поглинання дрібніших мереж, покупки окремо розташованих магазинів, гастрономів старого зразка.

Література

1. <http://www.kommersant.ua/doc/1087251>
2. Сидоров Д. В. Розничные сети. Секреты эффективности и типичные ошибки при работе с ними – Вершина, 2007 г 316 с.
3. <http://ubr.ua/business-practice/personal-property/produktovye-supermarkety-gde-zakupatsia-deshevle-59367>

Ковальова О.М.

ФОРМУВАННЯ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Починаючи з другої половини двадцятого століття та по теперішній час ключове місце у трансформації господарського механізму у провідних країнах світу обіймають малі організаційні форми – венчурні фірми.

Процес становлення венчурних фондів в Україні здійснювався у 2 етапи:

- 1) 1992-2001 рр. – іноземні інвестори фінансували створення венчурних фондів в Україні (нині іноземні інвестори надають перевагу іноземним венчурним фондам, зареєстрованим у офшорних юрисдикціях) [1];
- 2) 2001р. і по теперішній час – створення венчурних фондів резидентами України. Він розпочався з підписання Закону України «Про інститути спільного інвестування» у 2001 році.

Чисельність інститутів спільного інвестування постійно зростала починаючи з 2002 по 2012 рік. Рушієм зростання кількості ІСІ протягом досліджуваного періоду завжди були закриті недиверсифіковані венчурні фонди, їх питома вага у загальному обсязі ІСІ коливається від 60 до 78%. На зростання кількості венчурних фондів лише незначним чином вплинула фінансова криза. За 6 років кількість венчурних ІСІ зросла в чотири рази.

Не дивлячись на фінансову кризу попередніх років, на 30.09.2011 року найбільш успішно функціонували венчурні інститути спільного інвестування, вартість активів яких становила 108,73 млрд.грн (91,48%) вартості сукупних активів ІСІ [2].

На рис.1 представлені річні темпи росту змін кількості венчурних фондів та вартості їх активів. Аналіз свідчить про випереджаючі темпи росту кількості венчурних фондів порівняно з темпами росту їх активів за аналізований період. Середня вартість активів, що припадає на один фонд становила у 2003 рік 22 млн. грн., у 2011 році зросла у майже у шість разів до 129 млн. грн.

Як видно з рисунку, вартість активів зростала протягом досліджуваного періоду, але кризовий 2008 рік вніс певні корективи у темпи зростання, які зі значення 161% у рік скоротились до 110% станом на 23.09.2011р. В цілому вартість активів венчурних ІСІ за 6 років збільшилась більше ніж у 2 рази.

Слід також звернути увагу, що методика коректної оцінки вартості чистих активів ІСІ недостатньо розроблена. Діюче положення ДКЦПФР, що врегульовує дане питання, дозволяє компаніям досить довільно оцінювати чисті активи ІСІ, що призводить до викривлення інформації про активи ІСІ. [3]

Важливим є дослідження структури активів венчурних ІСІ за інструментами. Динаміка структури портфеля венчурних ІСІ помітно позначається на структурі активів всього ринку, тому що їх частка – вагома у загальних активах ІСІ.

Протягом 2005-2009 року найбільшу питому вагу у структурі венчурних активів займали цінні папери (max=70,20% у 2009 році), з 2010 року – інші активи (max=59,64% у 2010 році). Загалом структура активів є дуже мінливою з року в рік.

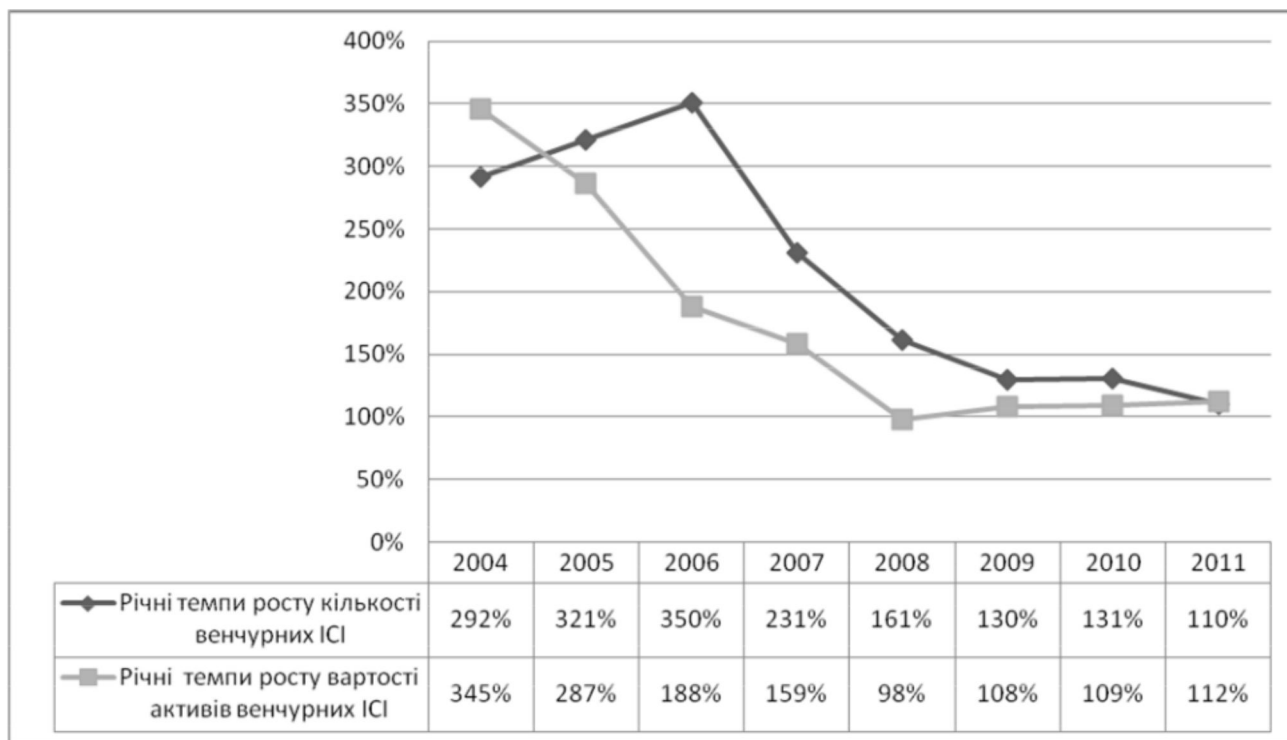

Рис. 1 Показники динаміки формування венчурних ІСІ в Україні (за даними УАІБ) [2]

Незмінною складовою венчурних активів є нерухомість (зростаюча тенденція цього активу фіксується починаючи з 2009 року) і грошові кошти та банківські депозити, які досягли максимальної питомої ваги протягом досліджуваного періоду у 2007 році (26 %), але вже у 2008 році скоротились до 2,1%. Банківські метали фрагментарно з'являються у структурі у 2009 та 2011 роках та складають мінімальні значення.

У 2010 році відбувається скорочення питомої ваги цінних паперів майже вдвічі у порівнянні з 2009 роком, але незмінно найбільшою популярністю користуються акції та облігації підприємств.

Дивлячись на структуру активів можна зробити висновок, що сьогодні на внутрішньому ринку відсутні надійні фінансові інструменти, в які могли б вкласти кошти компанії з управління активами. Так, вкладення коштів у державні облігації є непопулярним інвестиційним інструментом за рахунок їх низької ліквідності та доходності. Показовим є той факт, що такий інструмент з'явився у портфелі саме після кризи, але за 3 квартали 2011 року він не разу використовувався.

У структурі інвесторів венчурних фондів в Україні переважають юридичні особи – резиденти, за даними УАІБ на 31.12.2010 року вони складали 83,5% від сумарної вартості активів. Суттєвим недоліком українського законодавства в цій сфері є неможливість страхових компаній, банків, пенсійних фондів бути інвесторами, що значним чином звужує можливості розвитку венчурного бізнесу в Україні.

Таким чином, враховуючи початковий етап становлення венчурного бізнесу в Україні та макроекономічні особливості українського господарства, серед чисельних проблем розвитку можна визначити нерозвиненість фондового та фінансового ринку

України, недосконале законодавство, відсутність дієвих методичних інструментів оцінки розвитку даного бізнесу.

Література

1. Мостовенко Н.А. Проблеми розвитку венчурного бізнесу в Україні. // Економічний форум. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekfor/2011_4/5.pdf
2. Аналітичний огляд ринку спільного інвестування 2011 року. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/>
3. Клименко К.В. Основи функціонування інститутів спільного інвестування в посткризовий період. // Теорія інвестицій. – 2011. – № 18. – С.13-15.

к.е.н., доц. Масленніков Є.І., Додіс Р.Л.

Реформування фонду гарантування вкладів фізичних осіб у розрізі впровадження механізмів роботи з проблемними банками

Економічний розвиток країни, її інвестиційна привабливість та добробут громадян залежать від багатьох умов, але провідне місце посідає діяльність стабільної фінансової системи, і в першу чергу, банківської.

Мета публікації – висвітлення основних моментів щодо реформування закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» у розрізі розширення функцій Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а саме впровадження механізмів роботи з проблемними та неплатоспроможними банками.

23 лютого 2012 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» № 4452-VI, який набув чинності 22 вересня 2012 року.

По даним НБУ станом на 29.10.2012 кількість банків, які знаходяться на ліквідації становить 24 банки[1]. Також, з 30.10.2012 по 29.01.2013 призначена уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на тимчасову адміністрацію в ПАТ «ЕРДЕ БАНК»[2].

Проблемний банк та неплатоспроможний банк - банки, щодо яких Національний банк України прийняв рішення про віднесення до відповідної категорії у порядку, передбаченому Законом України "Про банки і банківську діяльність" і нормативно-правовими актами Національного банку України.

Основною метою реформи передбачено передачу функцій з виведення неплатоспроможних банків від Національного банку України до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб для удосконалення процесу роботи з проблемними банками, прискорення процесу прийняття рішень про виведення з ринку банків з використанням найкращої світової практики та досвіду, оптимізацію витрат Фонду, пов'язаних із виплатами вкладникам та підвищення захисту прав інших кредиторів банків.